
Komunikat Polskiej Akademii Nauk w sprawie korespondencji A. Humboldta.

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 2, 291

1960

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

typu „mnich — mniszka” przy równoczesnym braku większej ilości cegieł sugerowałyby na podgrodzium zabudowę na tzw. „pruski mur”.

Dane historyczne pozwalają sądzić z dużą pewnością, że grodzisko w Równinie Dolnej jest identycznym z wymienionym w źródłach zamkiem krzyżackim, zwanym „Wiesenburg”, a przez ludność pruską zwany „Walewona”. Budowa zamku rozpoczęła się w 1241 roku. W roku 1263 w czasie wielkiego powstania ludności pruskiej zamek po długim oblężeniu zostaje po kryjomu przez krzyżackich obrońców opuszczony, a oblegający go Prusowie niszczą zamek. Data ta odpowiadałaby naszym spostrzeżeniom podczas badań. W historii umocnień krzyżackich zamek „Wiesenburg” już się nigdy nie pojawia. Nie wymienia się go w spisie zamków, odbudowanych przez Krzyżaków po stłumieniu powstania. Jest bardzo prawdopodobne, że zamek „Wiesenburg” stracił swoje walory obronne na rzecz zamków murowanych w najbliższej okolicy, np. Barciany, zaś jego położenie uniemożliwiało swobodny rozwój przestrzenny tego obiektu obronnego. Być może, że grodzisko w Równinie Dolnej było w końcu XIII wieku i w wieku XIV jedynie obronną rezydencją któregoś z możnych lenników krzyżackich, który wykorzystał również duże podgrodzie na umieszczenie na nim zabudowań gospodarczych (magazyny) i mieszkalnych (dla służby). Badania na grodzisku w Równinie Dolnej będą kontynuowane.

KOMUNIKAT POLSKIEJ AKADEMII NAUK W SPRAWIE KORESPONDENCJI A. HUMBOLDTA

Niemiecka Akademia Nauk zwróciła się ostatnio do Polskiej Akademii Nauk z prośbą o pomoc w odnalezieniu korespondencji Aleksandra Humboldta (1769 — 1859), wielkiego uczonego — przyrodnika niemieckiego. Wspólna inicjatywa Akademii Nauk Niemiec i Austrii wydania całości listów uczonego napotyka na duże trudności. Przede wszystkim brak jest wiadomości o miejscu przechowywania podstawowej części tych rozproszonych papierów. Wiadomo, że A. Humboldt utrzymywał ożywioną korespondencję z wieloma uczonymi zagranicznymi, znane są też jego liczne powiązania z Polakami. Nasze zbiory biblioteczne i archiwalne, jak Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Archiwum Państwowe w Krakowie, Biblioteka Jagiellońska i Uniwersytecka we Wrocławiu posiadają w swych zbiorach wiele przykładów tego rodzaju listów wielkiego uczonego niemieckiego. Niewątpliwie nie wyczerpują one jednak całości zachowanej u nas korespondencji Humboldta.

Pragnąc pomóc w prowadzonych poszukiwaniach, Polska Akademia Nauk prosi wszystkie osoby, zarówno prywatne jak i kierownictwo, czy pracowników instytucji, w posiadaniu których znajdują się listy A. Humboldta, bądź pisma do niego adresowane, o przesłanie odpowiednich wiadomości do Archiwum Polskiej Akademii Nauk, Warszawa, Nowy Świat 72, Pałac Staszica. Odnalezione listy zostaną sfotografowane bądź zmikrofilmowane, a oryginały pozostaną w rękach dotychczasowych właścicieli. Informacje o uprzejmej przysłudze tych ostatnich zamieszczone będą w treści zamierzonego wydawnictwa.

Polska Akademia Nauk nie wątpi, że poszukiwaniami tymi, stanowiącymi przykład międzynarodowej współpracy naukowej, zainteresują się zwłaszcza pracownicy naukowci, kulturalni i oświatowi, szczególnie zaś archiwiści i bibliotekarze. Pomoc ich może być też szczególnie istotna przy poszukiwaniach i dotarciu do listów, mogących znajdować się w rękach prywatnych.